

МУЛТИНАЦИОНАЛНА КОМАНДНО-ШТАБНА ВЕЖБА „САЈБЕР ТЕСЛА 2017”

ОДБРАНА ИНФОРМАЦИОНОГ ПРОСТОРА СВЕ ЗНАЧАЈНИЈА

У горњомилановачкој касарни Центра за обуку везе и информатике „Војвода Радомир Путник”, од 12. до 15. септембра, одржана је мултинационална вежба „Сајбер Тесла 2017” на тему „Одбрана телекомуникационо-информационог система од претњи у информационом простору”. Учесници вежбе, припадници Министарства одбране и Војске Србије, већином из Управе за телекомуникацију и информатику, републичких државних органа, надлежних за информациону безбедност Србије, и Националне гарде Охаја били су стационирани на две локације, у Гор-

Вишедневна вежба припадника Министарства одбране и Војске Србије и Националне гарде Охаја, у којој су учествовали и представници државних органа Републике Србије, надлежних за информациону безбедност, показала је да смо све ефикаснији у заштити државног информационог система

њем Милановцу и Колумбусу у Охају, што је на свој начин усложавало реализацију веома амбициозно и опсежно планираних задатака. Према сценарију, планирано је да Тим за одговор на безбедносне инциденте у информационом (сајбер) простору, смештен у Милановцу и Колумбусу, синхронно и јединствено реагује на неколико напада, од којих су посебно издвојена три: дистрибуирани напад ускраћивања услуга, измена садржаја на интер-

нет презентацији и фишинг напад с дистрибуцијом малвера. Било како било, реакција Тима на жесток и свеобухватан напад у сајбер простору требало је да буде у складу са стандардним процедурама везаним за те врсте напада, што је, пре свега, подразумевало њихово познавање. Општи циљ вежбе био је, осим упознавања са законским и другим стандардним процедурама, подизање способности Војске Србије за реаговање на сајбер претње и сарадња са државним органима у одговору на инциденте и претње.

Вежба показала способност

Да би се то и остварило у замисљеним оквирима требало је поста-

вити и неке посебне, националне циљеве, међу којима су истакнути унапређење инфраструктуре у Војсци за реализацију задатака при сајбер одбрани, размена информација и знања између Оружаних снага САД и Војске Србије у вези са информатичком безбедношћу, унапређење стандардних оперативних процедура у складу са Законом о информационој безбедности и повећање ефикасности надлежних органа у одбрани информатичког простора. Војничким речником речено, планирано је савлађивање неколико веома значајних наставних области, од организације командовања и руковођења у међународном сајбер окружењу, идентификовања критичних сервиса и ресурса и детектовања непријатељских активности, до спречавања противничког присуства на мрежи и савлађивања метода и поступака за реаговање на безбедносне инциденте у информатичком простору.

Тим за одговор на безбедносне инциденте био је суочен с нападом на инфраструктуру здравственог информационог система, односно ње-

гову телекомуникациону и рачунарску опрему, неовлашћеном променом садржаја званичне интернет презентације Министарства здравља и крађом тајних и осетљивих података, чиме је онемогућен приступ јавној рачунарској мрежи службе здравствене заштите и створена паника међу грађанима. Ефекат напада био је вишеструк, е-здравство није функционисало, здравствена заштита грађана је онемогућена, финансијско пословање здравствених институција угрожено, а политичка нестабилност због повећаног масовног незадовољства грађана све израженија. У таквим околностима наређено је да се напад сузбије и отклоне последице настале по безбедност информационог система. Државним службама надлежним за очување безбедности у сајбер простору требало је да помогну припадници властитих оружаних снага, у сарадњи са експертима савезничке војске.

Све то дешавало се на територији непостојеће „Беле земље“, која је годинама успешно развијала свој информациони систем, што је омогућило имплементацију електронских

сервиса усмерених ка грађанима и међусобну размену података између државних органа. Обезбеђено је стабилно функционисање ИКТ система од посебног значаја, информациона безбедност грађана и институција подигнута је на виши ниво, капацитети за борбу против високотехнолошког криминала су у сталном и динамичном порасту, баш као и број интернет корисника. У таквој ситуацији противник је сасвим неодговорно одлучио да се игра и провери стварно стање безбедности информационог система здравствене заштите у „Белој земљи“.

Јединствено дејство омогућава успех

Услед изненадног пораста броја напада, чак и на информациони систем финансијских институција, у одбрану сајбер простора нападнуте државе укључили су се сви. Од државних органа надлежних за безбедност информационог простора, попут снага МУП и БИА, преко Војске, до експерата савезничких снага, ангажованих на основу међународних уговора и развијене билатералне војне сарадње. Захваљујући јединству свих субјеката одбране, предузете су синхроне мере на повећању безбедности националног

информационог простора и остваривању континуитета функционисања телекомуникационог система од посебног значаја. Одбијен је напад на критичну инфраструктуру и неутралисани су ефекти угрожавања информационе структуре и сервиса. Обезбеђени су сви услови за функционисање информационог система здравства, али и система власти у нападнутој држави. Непријатељ је доживео пораз.

Анализирајући вежбу пуковник Влатко Курај, начелник Управе за телекомуникације и информатику Генералштаба ВС, рекао је да су припадници Војске Србије још једном показали да резултати постигнути на претходним међународним вежбама нису били случајни и да је њихово знање о безбедности информационог простора из вежбе у вежбу све боље и свеобухватније.

– Сајбер безбедности и одбрани информационог система покла-

НА ОПАСНОМ ТЕРЕНУ

Присуствујући вежби „Сајбер Тесла 2017“ министар одбране Александар Вулин изразио је задовољство резултатима које су припадници Министарства одбране и Војске Србије до сада постигли у заштити информационог простора.

– Све више се суочавамо са опасностима о којима до јуче нисмо знали готово ништа. Сајбер безбедност код нас је тема која није довољно развијена, није довољно заступљена, а за њу сви имамо одговорност. То је за нас потпуно нови изазов. Посебно се захваљујем представницима Националне гарде Охаја на дугогодишњој сарадњи и на искреној жељи и пожртвовању да нам пренесу знање и технологију, све оно што нам је потребно да бисмо ефикасно сачували своју земљу и свакодневни живот. Земља која није у стању да контролише свој информатички простор није суверена, није слободна. Земља којој неко други контролише информатички простор је земља која не може сама да доноси одлуке и која не може да обезбеди свакодневни живот својим грађанима. Србија то никада није ни била. Србија је суверена и слободна земља и таква мора и да остане. Ово је за нас потпуно ново поље. Поље које није регулисано ни законима, поље о коме не знамо довољно, али и поље у коме хоћемо да радимо и у коме се интензивно припремамо. Овакве вежбе нам много значе и у односу на прошлогодишњу резултати су за 30 одсто бољи. Сваке године ће бити још бољи јер ми добијамо обучене и квалитетне људе који ће своје знање примењивати и преносити даље. Зато је ова вежба од великог значаја за нас, она показује и значај Војске Србије у свакодневном животу. Овде су, поред осталих, представници МУП, БИА, дакле читав систем безбедности који мора да брине како да нас заштити – рекао је министар Вулин.

ња се све већа пажња и у свету и код нас. Прошле године извели смо сличну вежбу на којој смо приказали способности у области познавања и коришћења информационих технологија, процедура и поступака, али и указали на неопходност учествовања и других структура у систему одбране и безбедности. С обзиром на комплексност напада из сајбер простора потребно је јединствено деловање свих субјеката надлежних за одбрану критичних информационих система. Ове године, захваљујући знатно унапређеном планирању вежбе, али и ефикасном учешћу свих надлежних државних органа, постигнути су знатно бољи резултати. Све активности реализоване су плански, одговорно, прецизно и веома ефикасно. Сазнања која смо стекли на овој вежби говоре да је потребно формирати организацијску структуру заштите

информационог простора у земљи, уредити је не само организацијски већ и правно-нормативно и стратегијски доктринарно. Сви резултати које смо постигли темеље се на изузетно доброј сарадњи са припадницима Националне гарде Охаја, који су нам несебично пренели своје знање. Учили смо од најбољих, од експерата у овој области, од људи који имају знатно више искуства у одбрани сајбер простора – рекао је пуковник Влатко Курај.

Захваљујући домаћинима на веома квалитетној организацији вежбе и срдачном пријему, генерал Тод Одет из Националне гарде Охаја је рекао:

– Ово је осми пут да долазим у Србију. Односи између две војске су све срдачнији и све бољи. Ми подједнако учимо од Војске Србије као што и ви учите од нас. Заиста нам је задовољство да сарађујемо у овим активностима.

О значају вежбе говорила је и Марија Обрадовић, председница скупштинског Одбора за одбрану и безбедност. Истичући да није први пут да народни посланици присуствују вежбама Војске Србије, она је истакла да се још једном уверила да Министарство одбране и Војска Србије посебну пажњу поклањају сајбер безбедности.

– Кад је реч о законској регулативи, није било довољно слуха и пажње за то у ранијем периоду. То јесте најважнија порука коју ћу понети са ове вежбе. Неопходно је да Народна скупштина Републике Србије све интензивније ради на усвајању новог законског оквира и на ревидирању већ постојећег. Врло је важно да постојећи законски оквир поштујемо што је могуће више и боље, јер је заштита информационог система државе све значајнија – рекла је Марија Обрадовић. ■

Душан ГЛИШИЋ
Снимио Јово МАМУЛА